salutem solum pudorem reputat bello non vincere quam perpeti
via ruine consilium aperit et ut nullus resistendi su
mat audaciam truculentior rebellorum satagit ad vindictam.
Quocirca vos qui estis fide pociori munere preclari natio
ne nobiles virtutibus locupletes ita cum omni reveren
cia tam victoriosi principis celebretis magnificen
ciam formidetis potenciam magnificetis honorem ut
exhibitione vestrorum operum gaudeat meruisse consequi be
neficia priorum. Regi et baronibus Francie super recessu suo
ab obsidione Viterbii.

P[?]emergencium varietate materia tam nova quam le
ta scribere cogimur ut ad vos plena noticia nostrorum e
ventuum ex certa sciencia perferatur. Obsidentibus siquidem no
bis Viterbien. civitatem et ad expugnacionem eiusdem
per infinita multitudine machinis paratis ex ad
verso perrupta est summe subtilitatis et industrie via que
preter(?) acceptis cautelis et instructis animis nostris motum
quem in robore perfidie contra nos et imperium prefate preter
omnem spem nostram et virtutem ne ad vindictam nobilis
nostri procederet desinit ut inter omnes ecclesie Romane car
dinales precipuus amicus noster ad talia mittebatur.
Odo videlicet sancti Nicholai in carcere Tulliano dia
conus cardinalis. qui sue fidei puritate diffidenciam
nostram ex preteritis non iniuste conceptam ab intimo cordis
nostri evellens et intercessionis amice dulcedine nostre
gratie duriciam emolliret cum nullo modo possemus ex fide
promissa recedere nec ex affectione preces quantumcumque gra
vissimas abaudire supplicavit itaque nobis iste
carus amicus noster homo pius et bonus ex parte patris et
fratrum ut ab obsidione Viterbii recedentes impugnatio
nes civitatis eiusdem remotis insultibus nostris et di
rutis machinis laxaremus quod magis invenimus cardinalis.
in quem famosius amicus noster stipendiatis undique ba
listariis quibus facilius hominum sanguinem et vitam
effunderet obsessus intus defendebat ad hostis ad
ministrum defensorum obsequiosis manipulis fratribus
minoribus et predicatoribus scilicet qui venia(?) [illegible]
is tamquam ex pharetris sagittas mortiferas adducen
tes iaculantibus adiuncta remissione quorumlibet
peccatorum securius atque liberius nostros occiderent instin
xerunt. Nos autem ecclesie matris nostre preces consueta iam
exauditione devote suscepimus quas tanti patris
et tam familiaris amicus noster ut diximus affectuosis
sime porrigebat. [illegible] nobis ineffabiles propter
summi pontificis et cardinalium omnium generaliter ex confirmacione
patris in nos et [illegible] precedentes expressim adiciens
et ex stipulacione nobiscum certa sollempniter reperimus
tenus quod Simonem comitem Theatinum et alios milites
nostros theutonicos et latinos nec non et Viterbien.
omnes quos in castro Viterbii pro fide nostra pugnantes
religiosa perfidia tenebat inclusos nobis restituere
deberent. et quod Viterbien. pacifice in civitate morantibus et ad
nos exire volentibus seu et aliis civibus civitatis
eiusdem qui ceterorum suorum civium comitante perfidie re
cusantes ad nos pridem exiverant nulla prorsus in
personis aut rebus iniuria seu molestia inferretur. Nunc
audite qualiter omnia supradicta sunt nobis ex federe promisso
servata in primis tamen comes quod theutonici supradicti
milites et alii de regno Sicilie rebus ipsorum omnibus vi
olenta predonum Romanorum et Viterbien. in predam direptis
vix potuerunt de castro septis iaculancium et lapidancium
manibus ipso cardinali Odone presente nec contradicere volente
evadere quin et ipse cardinalis prefatus violatorum ipsorum nostrorum
sanguine maculatus proximum imminere sibi vite pe
riculum formidabat. Viterbienses vero fideles nostri bonis
suis omnibus spoliati turribus ipsorum et domibus funditus
dirutis et igne succensis non sunt ad nos contra fidem exi
re permissi. sed carcerali prothdolor custodie mancipati
Romanis non postea quibus ad defensionem Viterbii no
bis et ipsis nepharia Viterbiensium prodicione subtracti
venientibus tamquam ad delibacionem sepulcri domini na
vigantibus fiat indulta remissio peccatorum postquam
nos ab obsidione Viterbii supplicantes ecclesie pa
tribus pocius quam timore Romanorum victi discessimus aliqui
ex debilibus castris nostrorum fidelium que tenebant
ad alicuius seu aliquorum instanciam quorum ad fideli
tatem nostram simulato quodam rigore tamquam per
dissolutum nostrum exercitum nobis ab eo longe rece
dentibus combusserunt sed nec per hoc est nota Romanorum
pusillanimitatis offensa nec quesitum pudor in aliquo
coloratus quam anxii fuerunt quedam mappalia quorundam
nostrorum fidelium igne comburere et rusticos quosdam
imbelles supellectile pauperes spoliare non sic
fuerunt hoc [illegible] magnanimes quos nos maiori mi
litum sed minori peditum quantitate urbem prefatam
angebamus non forte ex indulta remissione pec
caminum et tamquam de paradiso securi se vellent
audacter exponere et mortis indubitate pericu
lis [illegible] hec sunt que nobis nove et recte
inter contingerunt horum tamen omnium nullos apud nos
diffamamus auctoris enormitate quamvis facinorum
nostris vobis ad presens propter sit sufficiat quod et per
magnum. O cardinalis prefatum cuius est pro omnem
culpam suam teste violenta promissio tamen domino
pape quam fratribus dux noster humiliter et suppliciter denuo
tandem probabiliter expectantes quod si de commissa per singulos
offensa displiceat offensores contractionis debite iu
dicio puniat et nos ex promisse penam beneficio gratie
placabit offensos. Fr. Ezelino super confusione ci
vitatis Faventie.

Licet prescius diffisa
[L]imitis ex conscientia gravium quas in nos commisit
offensarum distulerit hactenus mandatis nostris fa
visse Faventia nostre tamen obsidionis viribus ausa
aliquamdiu restitisse propter aeris intemperiem que sua
diffidencia confovebat nunc autem veris adveniente
temperie civitatis eadem muris ex machinis diru
tis et fossis nostris subterraneis intima penetrantibus
civitatis ut bellum tam intus quam extus gereret
et cives oporteret corpora pro muris exponere tamquam
sed nostris exponebant quo minus gladiis bellatorum
ut a victorioso exercitu nostro nullatenus confiderent se
tueri. Quapropter ad implorandam nostre mansuetudinis cle
menciam voluti qui vicinum et iam incumbens ex
terminium formidabant totis se viribus illa contulit
ut quibus expugnatoris propria mortis periculum immineba
tur vite numquam indulgencia nostra retribueret et ima
quos exaltavit iudicio possidebat manifestis eorum ex
cessibus locum venie reperiunt ad clamores igitur et
imploraciones populi nostri qui quondam notitia rebellio
nis sic fecit equitatis reviderit exaudicionem indigne red
deret in victum auctoris omnium cum clemencia nostra vicat
et cum victis misericorditer agere nos induxit die ve
nientibus ad pedes nostre serenitatis et ad nostrum benepla
citum et mandatum intra nostra civitate subicientibus
et personas fidelitatis debite prestitis iuramentis et illi
citis quibuslibet que fecerunt ab inimicis eos et ad nostrum
dominium et graciam benigne recepimus omnibus eorum offensis
nostram maiestatem contingentes cum gloriosum vincere genus